

10—22/13/1974.

SZIGORÚAN TITKOS!	
Int. sz.: 47-34-10	Lap. sz.: 3.
Érk.: 74. X. 15	
Ügyintéző: Hóvári et.	

056
Cafh. vez. et. es
Orsz. vezetők kaptak.

L. János

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
013. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1974. évi szeptember hó 27-én.

Tárgy: Az állambiztonsági körözés szabályozása.

Az állam elleni bűncselekményt elkövetők körözésének 1959. évi szabályozása óta az operatív helyzetben, az ellenség Népköztársaságunk ellen irányuló aknamunkájában, taktikájában, módszereiben és káderállományában bekövetkezett változások szükségessé teszik az állambiztonsági körözések újraszabályozását. Ezért kiadom az alábbi

u t a s í t á s t.

I.

1. Az állambiztonsági körözés célja a szökött, illegalitásba vonult, ismeretlen helyen tartózkodó — a Btk. IX. és X. fejezetébe felvett állam elleni, béke és emberiség elleni, valamint az állambiztonsági szervek hatáskörébe utalt más politikai jellegű bűncselekményt elkövetők, vagy ilyen cselekmény elkövetésére készülő személyek (továbbiakban: állam elleni bűnözők) felkutatása és elfogása.
2. A szökött, illegalitásba vonult, ismeretlen helyen tartózkodó állam elleni bűnözők felkutatása érdekében a BM állambiztonsági szervei **konzpiratív**, vagy **nyílt** körözést rendeljenek el.

II.

3. A konzpiratív körözés az állambiztonsági bizalmas nyomozás sajátos formája, melynek keretében az operatív erők, eszközök, módszerek tervszerű összekapcsolt kombinatív alkalmazásával kell intézkedéseket fogantatosítani az állam elleni bűnözők fel-

kutatására, bűnös tevékenységük mélyreható felderítésére, illetve a tervezett bűncselekmény elkövetésének megelőzésére. Ennek megfelelően

konspiratív körözést kell elrendelni:

- a) az ellenséges hírszerző szervek beosztottja és ügynöke ellen, aki illegálisan, hamis személyi adatokkal, vagy személyét más módon rejtve, a Magyar Népköztársaság területén tartózkodik, vagy külföldről ilyen módon való beküldése várható;
- b) külföldre került olyan személy ellen, aki állam elleni bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, vagy ilyen célból hazánk területén élő magyar állampolgárokkal kapcsolatban áll, illetve ennek létesítésére törekszik és visszatérése várható;
- c) állami szervek vezető — vagy ezzel egy tekintet alá eső — munkakört betöltő beosztottja, a fegyveres erők, fegyveres testületek hivatásos állományú tagja ellen, aki külföldre szökésével, külföldről hazatérés megtagadásával súlyos károkat okoz az országnak, és az ellenség szolgálatában részt vesz a MNK, vagy más szocialista ország elleni aknamunkában;
- d) olyan személy ellen, aki állam elleni büntett gyanúja miatt bizalmas nyomozás alatt állt és illegalitásba vonult;
- e) az állambiztonsági szervek hálózatának árulóvá vált és ismeretlen helyen tartózkodó fontosabb tagjai ellen;
- f) a társadalomra veszélyes személy ellen, akire az állambiztonsági szervek „F” dossziét nyitottak, de illegalitásba vonulásával kivonta magát az ellenőrzés alól;
- g) a baráti országok állambiztonsági szerveinek ilyen irányú kérésére.

4. Konspiratív körözést határozattal kell elrendelni. A határozat tartalmazza a körözés elrendelésének okát, a körözött személy és ismert kapcsolatainak adatait, megjelenésének várható helyeit, feltalálását elősegítő egyéb adatokat. A határozatban meg kell jelölni a körözött személy feltalálása esetén teendő intézkedéseket. (Nyílt, vagy konspirált elfogása, operatív érdekek alapján tartózkodási helyének konspiratív ellenőrzése.) A körözést elrendelő határozatot a körözött személy 50 db fényképpel együtt a III/II—8. Osztályhoz kell megküldeni.

5. A III/II—8. Osztály a körözés elrendelésével való egyetértés esetén „Körözési Értesítő”-t bocsát ki, amelyet megküld a III. Főcsoportfőnökség I.—IV. csoportfőnökségeinek, a III/3. Osztálynak, a Határőrség Országos Parancsnokság Felderítő Osztályának, valamint a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinek. Az Értesítő a körözést kezdeményező szerv megjelölésével a körözési határozatban foglalt adatokat és fényképeket tartalmazza.

6. A konspiratív körözésbe bevont szervek — lehetőségeiket figyelembe véve — tegyenek hatékony intézkedéseket a körö-

zött személy tartózkodási helyének megállapítására, illetve annak érdekében, hogy az elhárítási területükön való megjelenéséről időben értesüljenek. A körözött személy kapcsolatait alapul véve, operatív csapdák, játszmák és kombinációk alkalmazásával gyorsítsák meg a körözött személy feltalálását, bűnös tevékenységének mélyreható felderítését és félbeszakítását.

7. A körözésbe bevont szervek, a körözött személyre, illetve kapcsolataira vonatkozó minden érdemleges megállapításról és intézkedésről, azok eredményéről, közvetlenül a körözést elrendelő szervet tájékoztassák, fontosabb intézkedéseiket előzetesen velük egyeztessék.
8. A körözött személyre konspiratív körözést elrendelő szerv a „BM Állambiztonsági Szervek Operatív Nyilvántartási Szabályzatában” meghatározottak szerint nyisson körözési dossziét. A körözési dosszié nyitásáról szóló határozatot a BM III/II—8. Osztályon keresztül kell a BM Nyilvántartó Központ 1. Osztályának megküldeni.

A körözést elrendelő szerv nyissa meg a Körözési dosszié másodpéldányát és küldje meg az illetékes állambiztonsági szerveknek, ha a körözött személynek — illetékességi területén kívül — olyan kapcsolatai élnek, akiknél megjelenése, vagy jelentkezése várható.

III.

9. Ismeretlen helyen tartózkodó állam elleni bűnöző felkutatása érdekében nyílt körözést kell elrendelni, ha az operatív érdeket nem sért, illetve a tervezett bűncselekmény az állam biztonságát, a népgazdaság érdekét súlyosan sérti, vagy veszélyezteti.

Ennek megfelelően

nyílt körözést kell elrendelni:

- a) a büntetőintézetből, előzetes letartóztatásból, vagy őrizetből megszökött állam elleni bűnözők ellen;
- b) az ellen, aki merénylet, rombolás, a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztető (pl.: repülőgép eltérítés) bűncselekmény elkövetésére készül és tartózkodási helye ismeretlen;
- c) fontos munkakörben dolgozó, államtitok, vagy jelentős szolgálati titok birtokában lévő eltűnt személy ellen, aki feltehetően bűncselekmény áldozata lett, vagy azzal gyanúsítható, hogy jogellenesen akarja elhagyni az országot;
- d) a baráti országok állambiztonsági szerveinek ilyen irányú kérésére.

A nyílt körözések elrendelésére és végrehajtására „A Rendőrség Körözési Munkájának Szabályzatában” foglaltak vonatkoznak.

10. Az állambiztonsági nyílt körözésről — az állambiztonsági szervek a körözési munkába való aktív bekapcsolása érdekében — a BM III. Főcsoportfőnökség I.—IV. csoportfőnökségeit, valamint a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveit értesíteni kell. Az állambiztonsági szervek a nyílt rendőri intézkedések mellett, az operatív eszközök és módszerek célirányos, tervszerű és kombinatív alkalmazásával biztosítsák a körözés eredményességét.
11. Országos és helyi állambiztonsági nyílt körözések elrendeléséről a III/II—8. Osztályt soron kívül tájékoztatni kell.

Azokban az esetekben, amikor a nyílt körözés hosszabb időt vesz igénybe, operatív eszközök, intézkedések alkalmazása válik szükségessé — a konspiratív körözésnél meghatározottak szerint, körözési dossziét kell nyitni.

IV.

12. **Az állambiztonsági körözést vissza kell vonni, ha:**

- a) a körözött személyt elfogták, tartózkodási helyét felderítették és bizalmas nyomozás alá vonták, vagy egyéb operatív érdekből a körözés fenntartása indokolatlanná vált;
- b) a körözött személy meghalt;
- c) a körözött személy ellenséges tevékenységére utaló adatok valótlannak bizonyultak;
- d) büntethetőségére kizáró, vagy megszüntető ok merül fel;
- e) a körözött személy külföldre távozott, ellenőrzött adatok szerint ellenséges tevékenységét beszüntette és beutazása, hazatérése nem várható.

V.

13. **Az állambiztonsági körözések elrendelésének, visszavonásának jogköre:**

- a) konspiratív körözést országosan, illetve több megye területére, a BM III. Főcsoportfőnökség I.—IV. csoportfőnökei, helyettesei, a BM Határőrség országos parancsnoka, törzsfőnöke, a megyei (budapesti) RFK-k vezetői és állambiztonsági helyettesei, valamint a BM Belbiztonsági Osztály vezetője rendelhet el, vonhat vissza,
- b) országos, vagy több megye területére hatályos nyílt körözés elrendelésére és visszavonására: az a) pontban felsoroltak, továbbá a III/1. Osztály vezetője, a III/I.—IV. Csoportfőnökség beosztott osztályvezetői; helyi, egy megye területére érvényes nyílt körözést: a megyei (budapesti) állambiztonsági osztályok vezetői, az OHK vezetője, a BM Határőrség Felderítő Osztály vezetője és a BM Fegyelmi Osztály vezetője jogosultak,

c) az állam elleni bűnöző körözésének baráti országok területére történő kiterjesztését a BM III/II. Csoportfőnökségen keresztül, a BM NKO-tól kell kérni.

Az állambiztonsági körözések országos szintű irányításáért, koordinálásáért, regisztrálásáért a BM III/II—8. Osztály — katonai személyek esetében a BM III/IV. Csoportfőnökség —, az intézkedések végrehajtásáért a megyei (budapesti) III/II. osztályok, illetve a katonai elhárítás illetékes osztályvezetői felelősek.

Jelen utasításom megjelenésével lép hatályba, egyidejűleg a 21/1959. számú miniszteri parancsot hatályon kívül helyezem.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 165 példányban.

Kapják: államtitkár elvtárs,
miniszterhelyettesek,
II. és III. főcsoportfőnök-helyettesek,
Határőrség országos parancsnoka,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, csoportfőnök-helyettesei,
Rendőrtiszt Főiskola parancsnoka,
BM Nyilvántartó Központ vezetője és 1. Osztály vezetője,
Budapesti és megyei rendőr-főkapitányok, állambiztonsági helyetteseik,
III. Főcsoportfőnökség önálló és beosztott osztályvezetői,
Belbiztonsági Osztály vezetője,
Határőrség Felderítő Osztály vezetője,
II/I—2. Osztály vezetője,
BM Fegyelmi Osztály vezetője.

3

10—22/13/1974.

297.
Jsz: 615-62/74Hatályoz
kiűlti 1992. I. 31

134

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****013. számú
UTASÍTÁSA****A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel****Budapest, 1974. évi szeptember hó 27-én.****Tárgy: Az állambiztonsági körözés szabályozása.**

Az állam elleni bűncselekményt elkövetők körözésének 1959. évi szabályozása óta az operatív helyzetben, az ellenség Népköztársaságunk ellen irányuló aknamunkájában, taktikájában, módszereiben és káderállományában bekövetkezett változások szükségessé teszik az állambiztonsági körözések újraszabályozását. Ezért kiadom az alábbi

u t a s í t á s t.

I.

1. Az állambiztonsági körözés célja a szökött, illegalitásba vonult, ismeretlen helyen tartózkodó — a Btk. IX. és X. fejezetébe felvett állam elleni, béke és emberiség elleni, valamint az állambiztonsági szervek hatáskörébe utalt más politikai jellegű bűncselekményt elkövetők, vagy ilyen cselekmény elkövetésére készülő személyek (továbbiakban: állam elleni bűnözők) felkutatása és elfogása.
2. A szökött, illegalitásba vonult, ismeretlen helyen tartózkodó állam elleni bűnözők felkutatása érdekében a BM állambiztonsági szervei **konzpiratív**, vagy **nyílt** körözést rendeljenek el.

II.

3. A konzpiratív körözés az állambiztonsági bizalmas nyomozás sajátos formája, melynek keretében az operatív erők, eszközök, módszerek tervszerű összekapcsolt kombinatív alkalmazásával kell intézkedéseket fogantatosítani az állam elleni bűnözők fel-

kutatására, bűnös tevékenységük mélyreható felderítésére, illetve a tervezett bűncselekmény elkövetésének megelőzésére. Ennek megfelelően

konspiratív körözést kell elrendelni:

- a) az ellenséges hírszerző szervek beosztottja és ügynöke ellen, aki illegálisan, hamis személyi adatokkal, vagy személyét más módon rejtve, a Magyar Népköztársaság területén tartózkodik, vagy külföldről ilyen módon való beküldése várható;
 - b) külföldre került olyan személy ellen, aki állam elleni bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, vagy ilyen célból hazánk területén élő magyar állampolgárokkal kapcsolatban áll, illetve ennek létesítésére törekszik és visszatérése várható;
 - c) állami szervek vezető — vagy ezzel egy tekintet alá eső — munkakört betöltő beosztottja, a fegyveres erők, fegyveres testületek hivatásos állományú tagja ellen, aki külföldre szökésével, külföldről hazatérés megtagadásával súlyos károkat okoz az országnak, és az ellenség szolgálatában részt vesz a MNK, vagy más szocialista ország elleni aknamunkában;
 - d) olyan személy ellen, aki állam elleni büntett gyanúja miatt bizalmas nyomozás alatt állt és illegalitásba vonult;
 - e) az állambiztonsági szervek hálózatának árulóvá vált és ismeretlen helyen tartózkodó fontosabb tagjai ellen;
 - f) a társadalomra veszélyes személy ellen, akire az állambiztonsági szervek „F” dossziét nyitottak, de illegalitásba vonulásával kivonta magát az ellenőrzés alól;
 - g) a baráti országok állambiztonsági szerveinek ilyen irányú kérésére.
4. Konspiratív körözést határozattal kell elrendelni. A határozat tartalmazza a körözés elrendelésének okát, a körözött személy és ismert kapcsolatainak adatait, megjelenésének várható helyeit, feltalálását elősegítő egyéb adatokat. A határozatban meg kell jelölni a körözött személy feltalálása esetén teendő intézkedéseket. (Nyílt, vagy konspirált elfogása, operatív érdekek alapján tartózkodási helyének konspiratív ellenőrzése.) A körözést elrendelő határozatot a körözött személy 50 db fényképpel együtt a III/II—8. Osztályhoz kell megküldeni.
5. A III/II—8. Osztály a körözés elrendelésével való egyetértés esetén „Körözési Értesítő”-t bocsát ki, amelyet megküld a III. Főcsoportfőnökség I.—IV. csoportfőnökségeinek, a III/3. Osztálynak, a Határország Országos Parancsnokság Felderítő Osztályának, valamint a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinek. Az Értesítő a körözést kezdeményező szerv megjelölésével a körözési határozatban foglalt adatokat és fényképeket tartalmazza.
6. A konspiratív körözésbe bevont szervek — lehetőségeiket figyelembe véve — tegyenek hatékony intézkedéseket a körö-

zött személy tartózkodási helyének megállapítására, illetve annak érdekében, hogy az elhárítási területükön való megjelenéséről időben értesüljenek. A körözött személy kapcsolatait alapul véve, operatív csapdák, játszmák és kombinációk alkalmazásával gyorsítsák meg a körözött személy feltalálását, bűnös tevékenységének mélyreható felderítését és félbeszakítását.

7. A körözésbe bevont szervek, a körözött személyre, illetve kapcsolataira vonatkozó minden érdemleges megállapításról és intézkedésről, azok eredményéről, közvetlenül a körözést elrendelő szervet tájékoztassák, fontosabb intézkedéseiket előzetesen velük egyeztessék.
8. A körözött személyre konspiratív körözést elrendelő szerv a „BM Állambiztonsági Szervek Operatív Nyilvántartási Szabályzatában” meghatározottak szerint nyisson körözési dossziét. A körözési dosszié nyitására szóló határozatot a BM III/II—8. Osztályon keresztül kell a BM Nyilvántartó Központ 1. Osztályának megküldeni.

A körözést elrendelő szerv nyissa meg a Körözési dosszié másodpéldányát és küldje meg az illetékes állambiztonsági szerveknek, ha a körözött személynek — illetékességi területén kívül — olyan kapcsolatai élnek, akiknél megjelenése, vagy jelentkezése várható.

III.

9. Ismeretlen helyen tartózkodó állam elleni bűnöző felkutatása érdekében nyílt körözést kell elrendelni, ha az operatív érdeket nem sért, illetve a tervezett bűncselekmény az állam biztonságát, a népgazdaság érdekét súlyosan sérti, vagy veszélyezteti.

Ennek megfelelően

nyílt körözést kell elrendelni:

- a) a büntetőintézetből, előzetes letartóztatásból, vagy őrizetből megszökött állam elleni bűnözők ellen;
- b) az ellen, aki merénylet, rombolás, a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztető (pl.: repülőgép eltérítés) bűncselekmény elkövetésére készül és tartózkodási helye ismeretlen;
- c) fontos munkakörben dolgozó, államtitok, vagy jelentős szolgálati titok birtokában lévő eltűnt személy ellen, aki feltehetően bűncselekmény áldozata lett, vagy azzal gyanúsítható, hogy jogellenesen akarja elhagyni az országot;
- d) a baráti országok állambiztonsági szerveinek ilyen irányú kérésére.

A nyílt körözések elrendelésére és végrehajtására „A Rendőrség Körözési Munkájának Szabályzatában” foglaltak vonatkoznak.

10. Az állambiztonsági nyílt körözésről — az állambiztonsági szervek a körözési munkába való aktív bekapcsolása érdekében — a BM III. Főcsoportfőnökség I.—IV. csoportfőnökségeit, valamint a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveit értesíteni kell. Az állambiztonsági szervek a nyílt rendőri intézkedések mellett, az operatív eszközök és módszerek célirányos, tervszerű és kombinatív alkalmazásával biztosítják a körözés eredményességét.

11. Országos és helyi állambiztonsági nyílt körözések elrendeléséről a III/II—8. Osztályt soron kívül tájékoztatni kell.

Azokban az esetekben, amikor a nyílt körözés hosszabb időt vesz igénybe, operatív eszközök, intézkedések alkalmazása válik szükségessé — a konspiratív körözésnél meghatározottak szerint, körözési dossziét kell nyitni.

IV.

12. **Az állambiztonsági körözést vissza kell vonni, ha:**

- a) a körözött személyt elfogták, tartózkodási helyét felderítették és bizalmas nyomozás alá vonták, vagy egyéb operatív érdekből a körözés fenntartása indokolatlanná vált;
- b) a körözött személy meghalt;
- c) a körözött személy ellenséges tevékenységére utaló adatok valótlannak bizonyultak;
- d) büntethetőségére kizáró, vagy megszüntető ok merül fel;
- e) a körözött személy külföldre távozott, ellenőrzött adatok szerint ellenséges tevékenységét beszüntette és beutazása, hazatérése nem várható.

V.

13. **Az állambiztonsági körözések elrendelésének, visszavonásának jogköre:**

- a) konspiratív körözést országosan, illetve több megye területére, a BM III. Főcsoportfőnökség I.—IV. csoportfőnökei, helyettesei, a BM Határőrség országos parancsnoka, törzsfőnöke, a megyei (budapesti) RFK-k vezetői és állambiztonsági helyettesei, valamint a BM Belbiztonsági Osztály vezetője rendelhet el, vonhat vissza,
- b) országos, vagy több megye területére hatályos nyílt körözés elrendelésére és visszavonására: az a) pontban felsoroltak, továbbá a III/1. Osztály vezetője, a III/I.—IV. Csoportfőnökség beosztott osztályvezetői; helyi, egy megye területére érvényes nyílt körözést: a megyei (budapesti) állambiztonsági osztályok vezetői, az OHK vezetője, a BM Határőrség Felderítő Osztály vezetője és a BM Fegyelmi Osztály vezetője jogosultak,

c) az állam elleni bűnöző körözésének baráti országok területére történő kiterjesztését a BM III/II. Csoportfőnökségen keresztül, a BM NKO-tól kell kérni.

Az állambiztonsági körözések országos szintű irányításáért, koordinálásáért, regisztrálásáért a BM III/II—8. Osztály — katonai személyek esetében a BM III/IV. Csoportfőnökség —, az intézkedések végrehajtásáért a megyei (budapesti) III/II. osztályok, illetve a katonai elhárítás illetékes osztályvezetői felelősek.

Jelen utasításom megjelenésével lép hatályba, egyidejűleg a 21/1959. számú miniszteri parancsot hatályon kívül helyezem.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 165 példányban.

Kapják: államtitkár elvtárs,
miniszterhelyettesek,
II. és III. főcsoportfőnök-helyettesek,
Határórség országos parancsnoka,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, csoportfőnök-helyettesei,
Rendőrtiszt Főiskola parancsnoka,
BM Nyilvántartó Központ vezetője és 1. Osztály vezetője,
Budapesti és megyei rendőr-főkapitányok, állambiztonsági helyetteseik,
III. Főcsoportfőnökség önálló és beosztott osztályvezetői,
Belbiztonsági Osztály vezetője,
Határórség Felderítő Osztály vezetője,
II/I—2. Osztály vezetője,
BM Fegyelmi Osztály vezetője.